

रेखदेख

www.rekhadekh.com प्रेस काउन्सिल नेपालद्वारा 'ख' मा बर्गिकृत साप्ताहिक

वर्ष ५ अंक २२ रुकुम २०७६ बैशाख ३० सोमबार 13 May 2019 Monday मूल्य २० पृष्ठ ६

रेखदेख

पत्रिकाको ग्राहक बन्नु परेमा
सूचना तथा विज्ञापन छपाई गर्नु परेमा
पत्रिका नियमित नआएमा
समाचार तथा विचार छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्कको लागि :
९८५१२३६७९३, ९८४७८७६७९३
Email-info@rekhadekh.com

आमालाई चिठी ! २

कथा : बूढोको बैश ४

चीनमा घाईते मुटु राख्ने संग्रालय ६

विद्यार्थीबाट अशुलेको रकम फिर्ता गर !

प्रवीर ददेल/रेखदेख रुकुम

सामुदायिक विद्यालयहरूले विद्यार्थीबाट लिएको शुल्क फिर्ता गर्न मुसीकोट नगरपालिकाले पत्राचार गरेको छ। नगर शिक्षा समितिको २०७६ वैशाख १८ गतेको निर्णयले सामुदायिक विद्यालयहरूले विद्यार्थीबाट लिएको भर्ना वापतको शुल्क फिर्ता गर्न परिपत्र गरेको हो। परिपत्रमा 'केही सामुदायिक विद्यालयहरूले शैक्षिक सत्र २०७६ मा विद्यार्थीहरूबाट भर्ना शुल्क लिएको अनुगमनबाट पाएकोले शुल्क लिने विद्यालयहरूले सम्बन्धीत विद्यार्थी तथा अभिभावकहरूलाई रकम फिर्ता गर्न आग्रह गरिएको छ।' पत्रमै भनिएको छ, 'सामुदायिक विद्यालयहरूमा अति आवश्यक भइ नगरपालिका समक्ष शिक्षक तथा आर्थिक व्यवस्थापनको लागि अनुरोध भई आएमा आवश्यक पहिचान गरी आवश्यक सहयोग नगरकार्यपालिका समक्ष अनुरोध गर्न विद्यालयहरूलाई अनुरोध समेत गरिएको

रेखदेख समाचार प्रभाव

मुसीकोट नगरपालिकाले जनाएको छ। **शुल्क फिर्ता गर्ने निर्णय**
रुकुम पश्चिमकै जेठो विद्यालय त्रिभुवन जनता माध्यामिक विद्यालयले विद्यार्थीबाट उठाएको शुल्क फिर्ता गर्ने निर्णय गरेको छ। वैशाख १९ गते बसेको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकले विद्यार्थीबाट उठाएको भर्ना वापतको शुल्क फिर्ता गर्ने निर्णय गरेको हो। विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष खेमराज खड्काले भने, 'विद्यार्थीबाट उठाएको रकम फिर्ता गर्ने निर्णय गरेका छौं।' विद्यालयलाई आवश्यक शिक्षक तलब भत्ताको लागि मुसीकोट नगरपालिकामा माग समेत गरेर विद्यार्थीबाट उठाएको शुल्क फिर्ता गर्ने निर्णय गरिएको त्रिभुवन जनता माध्यामिक विद्यालयमा प्रधानाध्यपक हरिप्रसाद खनालले जानकारी दिएका छन्। उनले भने, 'विद्यार्थीहरूबाट शुल्क उठाउनु रहर नभएर

बाध्यता भएको बताएका छन्।' स्थानीय सरकारले सामुदायिक विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार र प्रयाप्त शिक्षक दरबन्दी नहुँदा विद्यार्थीबाट शुल्क उठाउनु परेको प्रधानाध्यपक खनालले बताए। उनले भने, 'शिक्षक अभिभावक संघको भेला गरी छिट्टै रकम फिर्ता गरिनेछ।' त्रिभुवन जनता माध्यामिक विद्यालयमा गत वैशाख ३ गते बसेको शिक्षक अभिभावक संघको बैठकले भर्ना शुल्क वापतको रकम निर्धारण गरी अशुले निर्णय गरेको थियो। पछिल्लो समय त्रिभुवन जनता मा.वि. भर्ना हुन आउने विद्यार्थीलाई निःशुल्क भर्ना गर्न समेत थालेको छ। यसअघि कक्षा ६ र ७ र ९ हजार, कक्षा ८ मा १ हजार १ सय र कक्षा ९ र १० मा १ हजार तीन सय रुपैयाँ अशुले गरेको थियो। त्यस्तै मुसीकोट नगरपालिका ४ वटा सामुदायिक विद्यालयहरूले भर्ना शुल्क वापतको रकम अशुले गरेका थिए। त्यस्तै मुसीकोट नगरपालिका ५ स्थित यमुनानन्द नमूना माध्यामिक विद्यालयले पनि शुल्क फिर्ता गर्ने जनाएको छ। हामीले निर्णय गर्न पाएका छैनौं, छिट्टै शिक्षक अभिभावक तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी रकम फिर्ता गर्ने विद्यालयका प्रधानाध्यपक दामोदर गौतमले जानकारी दिएका छन्। उनका अनुसार - २०५८ सालदेखि नै अभिभावक शुल्क भन्दै उठाउने गरेको बताए। विद्यालयले ६-८ कक्षाका लागि ४ सय र ९ र १० कक्षाको लागि ५ सय रुपैयाँ शुल्क उठाएको थियो। उता पशुपति मा.वि. रातामाटाले भने विद्यार्थीबाट शुल्क नउठाएको जिकीर गरेको छ। प्रधानाध्यपक दामोदर शर्मांले विद्यालयले अभिभावकहरूबाट स्वच्छिक रुपमा चन्दा उठाएको बताए। बालकल्यान मा.वि. भुखेतले पनि नगरपालिका विद्यालयको समस्या हल गरि दिए शुल्क फिर्ता गर्ने बताएको छ। उता सानीभेरी गाउँपालिका भने सामुदायिक विद्यालयले उठाएको रकमको बारेमा छानविन गरी रहेको बताएको छ। रेखदेख साप्ताहिकको वर्ष ५ अंक २१, २०७६ वैशाख १६ गते सामुदायिक विद्यालयमै चर्को शुल्क शिर्षकमा खोज समाचार प्रकाशन गरेको थियो।

कार्यालयमै थन्किए नगरबस

रेखदेख बाराबराता वीरजहारी

चौरजहारी नगरपालिकाले खरिद गरी ल्याएका नगर बस कार्यालयमै थन्किएका छन्। नगर बासीलाई सुलभदरमा सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले खरिद गरेका तीन वटा नगरबस दुई महिना देखि चौरजहारी नगरपालिकाको कार्यालयमा थन्किएको स्थानीयले गुनासो गरेका छन्। नगरपालिकाले बस खरिद गरेर खुसी भएका थियौं, तर लामो समयसम्म नगरपालिकाका थन्किएको भन्दै स्थानीयले गुनासो गरे। गाडि चलाउने डाईभरको अभाव भएपछि गाडि चलाउन ढिलाई भएको चौरजहारी नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत तारा कुंवरले जानकारी दिएका छन्। उनले भने, 'नगर बस चालकको

लागि एसएलसी पासको सर्टिफिकेट, लाईसेन्स अनिवार्य गराएकोमा एसएलसी पास गरेको चालक नभेटिएपछि पुनः आवेदन खुल्ला गरेको र छिट्टै नगरबस सञ्चालन गरिने जनाए।' अब हामीले एसएलसी पासलाई अनिवार्य बनाएका छैनौं, लाईसेन्स भएका चालकहरूलाई प्रयोगात्मक परिक्षा मार्फत नियुक्ति गरिनेछ। चौरजहारी नगरपालिकाले गत फागुन महिनामा रु. ९४ लाख १५ हजार रुपैयाँको लागतमा ३ वटा नगर बस खरिद गरेको थियो। नगरपालिका क्षेत्र भित्रका स्थानहरू चौरजहारी-खोलागाँउ-नुवाकोट रुटमा बस सेवा सञ्चालन नगरपालिकाले जानकारी दिएको छ। अबको एक हप्ताभित्र चालक नियुक्ति, भाडादर कायम लगायतका सबै काम सकेर नियमित सेवा सुरु गरिने चौरजहारी नगरपालिकाले जानकारी दिएको छ। स्थानीय रुटमा चर्को भाडादर तिर्दै आएका नगरबासी नगर बस खरिद गरेको दुई महिना विन्दा सम्म नयाँ गाडी चढ्न पाउने आशा पुरा हुन सकेको छैन।

रेखदेखको ग्राहक बन्न

रुकुम (पश्चिम) :
९८२१५६६९९२
रुकुम (पूर्व) :
९८६९९८३२२८
९८२४५२०९०९
बहुउद्देश्यीय सेवा
सम्पर्क प्रा.लि.
९८४४९१७४८५

सडक दुर्घटनाबाट जोगिन ट्राफिक नियमको पालना गरौं ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधी मन्त्रालय
सूचना तथा सञ्चार विभाग

सामुदायिक विद्यालयमा निःशुल्क बससेवा

रेखदेख बाराबराता रुकुम पूर्व

रुकुमको सिस्ने गाउँपालिका-५ रुकुमकोटस्थित रुक्मिणी माध्यमिक विद्यालयले आफ्ना विद्यार्थीलाई निःशुल्क बससेवा दिने भएको छ। विद्यालयले ३६ सीटो बस खरीद गरेर विद्यार्थीलाई यातायातको सुविधा दिन लागेको हो। यससँगै रुक्मिणी मावि विद्यालय बस भएको जिल्लाकै पहिलो सामुदायिक विद्यालय बनेको छ। बस खरीदका लागि २६ लाख खर्च भएको विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष केशवचन्द्र समालले जानकारी दिएका छन्। 'विद्यार्थीलाई विद्यालयसम्म ल्याउन तथा घरसम्म पुऱ्याउन र संस्थागत विद्यालयहरूसँग प्रतिस्पर्धा गर्न पनि बस सञ्चालन गर्न लागिएको हो,' अध्यक्ष समालले भने, 'विद्यालयको बस चढेवापत विद्यार्थीले १ रुपैयाँ पनि तिर्नुपर्दैन, सबै खर्च विद्यालयको आन्तरिक स्रोतबाट बेहोर्छौं।' तेल, चालक, सह-चालक, मर्मतलगायत सबै खर्च विद्यालयको आन्तरिक स्रोतबाट व्यवस्था गर्ने विद्यालयको तयारी छ।

नयाँ वर्षको नयाँ योजना

वार्षिक ग्राहक वनौं
रु. १०००००/-
को जीवन वीमा सुरक्षित गरौं

रेखदेख
राष्ट्रिय साप्ताहिक

www.rekhadekh.com | info@rekhadekh.com | 9851236713, 9847876713

**बाटो कहाँ जान्छ, त्यहा नजानुहोस् बरु
त्यहाँ जानुहोस् जहाँ कुनै बाटो छैन र ध्याप
छोडनुहोस् । - राल्फ वाल्डो एमर्सन**

सम्पादकीय

**नियम कानूनको
बर्खीलाप नगर !**

नियम कानून राज्य सञ्चालनको मुख्य दस्तावेज हुन् । राज्य सञ्चालन सहजताका लागि नीति, नियम, कानून निर्माण गर्ने गरि लागू गरिएका छन् । नीति नीयम र कानून हेर्ने हो भने नेपाल दक्षिण एसीयाकै उत्कृष्ट राष्ट्र मानिन्छ । यहाँ निर्माण गरिएका नीति नियमहरु कार्यन्वय नहुँदा यहाँको जीवनस्तर मा कुनै फेरबदल भएको पाइदैन । देखाउनलाई त कानून बनेका छन, तर कार्यन्वयन भएका छैनन् भन्दा फरक नपर्ला । उदाहरणको लागि जातीय छुवाछूत सम्बन्धीका नीति, बाल विवाह, बहुविवाह, लैंगिक हिंसा, शिक्षा सम्बन्धी सम्बन्धीका नीति नियम..... आदी । नेपालको संविधानको धारा ३१ मा शिक्षा उल्लेख गरेको कानून, निःशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन २०७५, र स्थानीय शिक्षा ऐनमा उल्लेख भएका कुरा कार्यन्वय नहुँदा यहाँका हजारौं विद्यार्थीहरु अष्टरोमा परेका छन् । यस्तै समस्यामा रुकुम पश्चिमका अधिकांस विद्यार्थीहरु परेका छन् । माध्यमिक तहसम्म निःशुल्क शिक्षा घोषणा गरेपनि यहाँ सामुदायिक विद्यालयहरुले विभिन्न बहानमा विद्यार्थीहरुबाट चर्को शुल्क उठाउने गरेका छन् । त्यो पनि विद्यालयपिच्छे फरक-फरक शुल्क । सामुदायिक विद्यालयहरुले उठाउने यस्ता मनपरी शुल्कले राज्यबाट लागू गरिएका नीति नियमको बर्खीलाप हुने गरेका छन् । त्यसैले नीति नियमहरु निर्माण गर्ने मात्र होइन कार्यन्वयनमा समेत जोड दिन आवश्यक छ । त्यसैले जिम्मेवार निकायले यसको रेखदेख तथा अनुगमन गर्न आवश्यक छ ।

रेखदेख

पाठक वर्गमा अनुरोध

तपाईंहरूलाई रेखदेख साप्ताहिक पत्रिकामा प्रकाशित सामाग्रीहरु कस्तो लाग्छ ? पत्रिकालाई थप जनमुखी बनाउन के गर्नुपर्ला ? साथै पत्रिकामा लेख-रचना, प्रतिक्रिया सल्लाह सुझावको साथै सूचना तथा विज्ञापन छाप्नु परेमा सम्पर्कको लागि **मोवाईल ९८४७८७६७९३ ईमेल : info@rekhadekh.com वा rekhadekh@gmail.com** मा पठाउनुहोला ।

- सम्पादक

आमालाई चिठी !

आमा जुन दिन तिमीले छोड्यौं नि त्यो घर, त्यही दिनदेखि मैले पनि छोडें । तिमी बिना बस्न सकिएन त्यो घरमा । दूध चुस्न नपाउँदा भोकले कराएको त्यो सानो भाइ, तिमी बिना छटपटाएका टुहुरा भाइबहिनी रोएको, अनि तिम्रो अभावमा बुवा छटपटाएको टुलुटुलु हेर्न सक्ने सामर्थ्य थिएन मसँग र हिँडे त्यही दिनदेखि घर छोडेर । मैले घर छोडेर हिँडे पनि आफ्नो कर्तव्यबाट एक कदम पनि पछि हटेकी छैन आमा । मैले छोरी हैन तिम्रो छोरा भएर कर्तव्य निभाउने प्रयास गरेको छु । तिमी साथमा भइदिएको भए कस्तो हुन्थ्यो होला हाम्रो परिवार । भाइबहिनी, बुवा सबै कति खुशी हुँदा हुन् ? थाहा छ आमा जसले जन्मदैं तिम्रा दूध चुस्न पाएन । तिम्रो अनुहारको त उसलाई केही कल्पना पनि छैन । हाम्रो साने, तिम्रो कान्छो छोरा अहिले कति ठूलो भइसकेको छ । उसले सोध्छ कहिलेकाहीं दिदी हाम्रो आमा साच्चै कस्तो हुनुहुन्थ्यो भनेर ? मसित कुनै जवाफ हुँदैन । के भनेर सम्झाउनु उसलाई । मैले कुनै उतर नै दिन सकिदैन आमा ।

इन्द्रसरा खड्का

सन्दर्भ :मातातिर्थ औंशी

पूजनीय आमा, साष्टाङ्ग ढोग ।
आराम छु, आरामको कामना गर्दछु । हामी यहाँ सबै सञ्चै छौं । तर, तिमीलाई त्यहाँ कस्तो छ कुनि, केही थाहा छैन ।
आमा आज किन किन धेरै याद आयो । फोन गरौं भने फोनै लाग्दैन । चिठी लेखेर पठाउँ भने कसको हातमा पठाउँ ? कसरी तिमीलाई भेटौं ? कसरी यो सञ्चो बिसञ्चोको खबर तिम्रो कानमा थमाउँ ? जहाँ न कोही आफन्त पुग्छन्, न केही सञ्चारका साधन ।
तिमी कहाँ जो पुग्ने हुन्छन्, तिनी नबोलेरै जान्छन् । जो कहिल्यै फर्केर आउँदैनन् । तपाईं बस्ने त्यो ठाउँ किन सबैको प्यारो बनेको होला ? ढिलोचाँडो सबैले त्यो ठाउँमा पुग्नैपर्छ ।
आमा तिमी त यति टाढा गयौ कि अब त फर्केर आउने कुनै आशा नै छैन । ८ वर्ष भयो तिमिसँग भेट नभएको । सबैले आमा भनेर बोलाएको सुन्दा तिम्रै याद आउँछ । जब जब दशैं, तिहार जस्ता चाडवाड आउँछन्, तिमीलाई नै सम्झन्छु यो मन । हरेक पलपलमा तिमी नै मनमा बसेकी हुन्छौ ।
विरामी पर्दा, अलिकति ठेस लाग्दा ऐया आमा भन्दै तिम्रै नाम ठोकिन्छु यो ओठमा । राम्रो काम गर्दा, नराम्रो काम गर्दा सबैभन्दा पहिले तिमीलाई नै सम्झन्छु ।
खोइ किन किन आज तिम्रो याद आयो । मन कटुक खायो । अनि यी शब्द नलेखी मनै थाम्न सकिन । यतिको वर्ष कतै तिमी आउँछ्यौकी भनी पर्खी बसें । तर, फर्किनै आमा । सपनीमै भए पनि एकपटक तिम्रो बोली सुन्न पाए । एक पटक देख्न पाए मात्रै पनि यति मन आत्तिदैन थियो होला । धेरै भयो हिजोआज सपनामा पनि तिमीलाई देख्न नपाएको । कतै सञ्चो छैन कि भन्ने पीर पनि लाग्छ ।

हामीलाई छोड्नेबेला त तिमीलाई कति गाह्रो थियो । छाती दुखिरहन्थ्यो । न त राम्रोसँग बस्न सक्थौं न खान नै । गाह्रो भएर बोलन नसकेको म देखेरै महसुस गर्न सक्थें । आमा कतै हिजोआज भन भन गाह्रो पो भयो कि ? पहिलेको भन्दा अहिले भन्नु अफ्यारोमा परेकी छौ कि ? पीर लाग्छ । आजै जस्तो लाग्छ, 'म मर्छु होला अब बाँच्न घरको सबैभन्दा जेठो तँ नै होस् घरपरिवार तैरै जिम्मा' भन्दै मलाई जिम्मेवारी सुम्पेको ।
साँच्चै तिमी कति निष्ठुरी है । जन्म दिएर यति चाँडै चटक्क छोडेर गयो । कसरी भुल्न सकेकी आमा ? के तिमीलाई हाम्रो याद आउँदैन र ? यदि तिमीलाई छोराछोरीको याद आउने भए यसरी हामीलाई बच्चामै छोडेर जाने थिएनौं आमा ।
म मान्छु, तिमीलाई जुनसुकै अस्पताल पुग्दा पनि वचाउन सकेनौं । नेपालभित्र र भारतका विभिन्न अस्पतालमा पुगेर सकेसम्म गरेका थियौं । हामीले गर्नुपर्ने सबै कर्तव्य गरेकै हो । तर हाम्रो केही लागेन त के गरौं आमा ? आमा जुन दिन तिमीले छोड्यौं नि त्यो घर, त्यही दिनदेखि मैले पनि छोडें । तिमी बिना बस्न सकिएन त्यो घरमा ।
दूध चुस्न नपाउँदा भोकले कराएको त्यो सानो भाइ, तिमीबिना छटपटाएका टुहुरा भाइबहिनी रोएको, अनि तिम्रो अभावमा बुवा छटपटाएको टुलुटुलु हेर्न सक्ने सामर्थ्य थिएन मसँग र हिँडे त्यही दिनदेखि घर छोडेर । मैले घर छोडेर हिँडे पनि आफ्नो कर्तव्यबाट एक कदम पनि पछि हटेकी छैन आमा । मैले छोरी हैन तिम्रो छोरा भएर कर्तव्य निभाउने प्रयास गरेको छु । तिमी साथमा भइदिएको भए कस्तो हुन्थ्यो होला हाम्रो परिवार

**यस TNT टेक्निकल कलेज
मुसिकोट नगरपालिका-१, रुकुम (पश्चिम)**

मर्ना खुल्यो ! मर्ना खुल्यो !! मर्ना खुल्यो !!!

पढाई हुने कोर्षहरु

३ वर्षे कोर्षहरु	१५ महिने कोर्षहरु
• General medicine(HA) • Staff nurse, pharmacy • Lab technician (CMLT) • Dental Hyggienic • Radiography	• Diploma in civil • Diploma in electrical • Diploma in computer • Diploma in electronic • l. sc. Ag., vet • forestry
	• C.M.A. ANM • Lab assistant • Sub overseer • Agriculture JTA • Vet JTA. Amin

हाम्रा विशेषताहरु:-

- अनुभवी ख्याती प्राप्त विषयविज्ञ प्रशिक्षकबाट अध्ययन गराईने ।
- प्रत्येक हप्ताको एक पटक मोडेल टेस्ट गराईने र कमजोर विद्यार्थीका लागि छुट्टै कक्षाको व्यवस्था ।
- विद्यार्थीहरुले चाहेको कलेजमा इन्ट्रान्स दिने व्यवस्था मिलाईने
- विद्यार्थीहरुलाई CTEVT को Scholarship मा नाम निकाल्न सफल भएको ।
- विद्यार्थीहरुलाई सत प्रतिशत नाम निकाल्ने गरि पठन पाठन गराईने ।
- उत्कृष्ट विद्यार्थीहरुलाई Scholarship को व्यवस्था भएको ।
- दलित अपाङ्ग पिछडिएको वर्गलाई विशेष छुट गरिने ।
- English Language /Computer Basic पुर्ण रुपमा निशुल्क सिकाईने
- समुहमा आउने विद्यार्थीलाई विशेष छुटको व्यवस्था भएको ।

नोट : यस रुकुममै TNT टेक्निकल कलेजमा १५ महिने टेलिकम टेक्निसियन कम्प्युटर अपरेटर र विल्डीङ इलेक्ट्रिसियन सञ्चालन मर्डरहेको व्यहोरा जानकारी गराईन्छ ।

**थप जानकारीको लागि
TNT टेक्निकल कलेज**
मुसीकोट न.पा.-१ खलंगा (सानोभेरी एफ.एम. भएको घरमा हाईस्कूल जाने बाटो)
रुकुम (पश्चिम) सम्पर्क : ९८२२८२२८९५, ९८६९७०७३४० र ९८१०९६९६५

। भाइबहिनी, बुवा सबै कति खुशी हुँदा हुन् ? थाहा छ आमा जसले जन्मदैं तिम्रा दूध चुस्न पाएन । तिम्रो अनुहारको त उसलाई केही कल्पना पनि छैन । हाम्रो साने, तिम्रो कान्छो छोरा अहिले कति ठूलो भइसकेको छ । उसले सोध्छ कहिलेकाहीं दिदी हाम्रो आमा साँच्चै कस्तो हुनुहुन्थ्यो भनेर । यति चाँडै किन हामीलाई छोडेर जानुभयो ? हामीले के गल्ती गरेका थियौं र आमा हामीलाई छोडेर जानुभयो भन्छु ।
मसित कुनै जवाफ हुँदैन । के भनेर सम्झाउनु उसलाई । मैले कुनै उतर नै दिन सकिदैन आमा । तिमी त एउटा चरीले गुँडमा पखेटा पलाउन लागेका बचेरालाई जस्तै गरी चटक्क छोडेर गयो ।
बाँच्नु त हामीले थियो नै । तिमी त निष्ठुरी भयो, छोडेर गयो । तर, हामी चाहेर पनि सकेनौं तिमी भए ठाउँ जान । तिम्रा बचेरा अब बचेरामै सीमित छैनन् । पखेटा पलाईसके सबैका । मन परेको ठाउँ सजिलै पुग्न सक्छन् । दिनभरि डुलेर आफ्नो लागि चारो आफैँ खोज्न सक्छन् । तिमी नरिसाउ है आमा तिमीलाई म अर्को नयाँ खबर पनि सुनाउँदै छु । तिमीलाई डाह पनि लाग्न सक्छ, यो सुनेर । आफूमाथि सौता आएको एउटा महिलालाई कहाँ सैत्य हुन सक्छ र ? तर, तिमीले यो कुरा सहनै पर्छ आमा । तिमी गएखि शून्य थियो त्यो घर । टुहुरा थिए सबैजना । तिमीले दूध चुसाउन नपाउँदै छोडेको त्यो सानेलाई हेर्नु थियो । सँगै जिउने मनै कसम खाएको जीवनसाथीले आधाबाटै साथ छोडेर गएको पीडा थियो । उनीहरुकै खुशीको लागि भए पनि हामीले यो कदम चाल्ने पर्दथ्यो आमा ।
तिम्रो सौता, अनि हामी कान्छी आमाले कहिल्यै नराम्रो गरिनन् । तिम्रो पीडामा छटपटाई रहेको त्यो परिवारमा सकिनसकी खुशी दिने प्रयास गरिरहेकी छन । तिमीले गर्न नसकेको जिम्मेवारी सम्हालेकी छिन उनले । हामीलाई तिमीले जस्तै माया गर्छिन उनले पनि । तिम्रो अभावको महसुस गर्न नदिने प्रयास त गरिरहेकी हुन्छिन । तर यो पापी मन खोइ किन किन मान्दै मान्दैन । अनि म आमा तिमीले सिकाएको राम्रो बाटोमा कदम चालिरहेकी छु । तिमी हामी जस्तै दुःखी, गरिब, महिला, अनाथ, पीडितको बुल्द आवाज बनेर । दुःखमा परेकाहरुलाई सुख त दिन सकिदैन । तर, अन्यायमा परेका महिला, बालबालिका जो कोहीलाई न्याय दिलाउन कलम चलाएर लागिरहेकी छु ।
आमा तिमीले सोचे जस्तो कहाँ छ र यो समाज, अनि यहाँका मान्छे । दुःखी गरीबहरुलाई यो संसारमा बाँच्नै गाह्रो छ । दिनहुँ महिला बलात्कारको शिकार भइरहेका छन् । हत्या, हिंसा, बलात्कारका घटना नभएको कुनै दिन नै हुँदैन ।
महिला भएर बाँच्न भन्ने गाह्रो छ यो समाजमा । राम्रो काम गर्न खोज्दा खुट्टा तान्छन् । गर्न नसक्दा कमजोर ठान्छन् । तर पनि यो समाजमा म कहिल्यै हार मानेर पछाडि हट्ने छैन । सत्य, निष्पक्षको लागि कहिल्यै डराउने छैन । यो मेरो कलामले संसारै बदल्न नसके पनि अन्यायमा परेकालाई न्यायको ढोकासम्म पुग्नुपर्ने सको, कसैको ओठमा हाँसो ल्याउन सको, यो काम म निरन्तर गरिने रहने छु ।
यो मनको व्यथा यस्तै गन्थनमन्थन कुरा तिम्रो काखमा टाउको राख्दै तिमी माफ गर्नु त कति थियो थियो आमा । के गर्नु तिमी मैले लेखेको यो कुरा देख्छौं देखिदैनौं, यो खबर कसैले तिमी माफ पुग्दाइन्छ, या दिँदैन ?
आमा यो जन्ममा त तिमीले हामीलाई सधैंभरि माया दिन सकिनौ । अनि हामी तिम्रो साथ हुन सकेनौं । सुनेकी छु ८४ जुनी फेरिसकेपछि मान्छेको चोला पाइन्छ, रे । यदि यो धर्तीमा मान्छेको चोला धारण गर्न पाए भने अर्को जन्ममा पनि म तिम्रै छोरी भएर जन्मन पाउँ । यति भन्दै म यो कलम यही बन्द गर्छु ।
उही तिम्री छोरी इन्द्रसरा ।
उज्यालो अनलाईनबाट

पानीको सास्ती : मुसीकोट -१३ स्थित भाल्दुला र डाँडाछिवाङ्का स्थानीयहरु खानेपानीको सास्ती भोग्दै । लामो खडेरीका कारण खानेपानीको मुहान सुक्न थालेपछि यहाँ स्थानीयहरुलाई खानेपानीको समस्या भएको हो । तस्वीर : नवराज गिरीको फेसबुकबाट

यासा जोगाउँन युवाहरु लेकतिर

रेखदेख बगवदारा
रुकुम पूर्व

रुकुमको यासागुम्वा पाईने क्षेत्रहरुमा युवा परिचालन गरिएको छ । पूर्वी रुकुमको साविकको रन्मामैकोट गाविसका पुपाल, पुर्वाङखोला, अर्विजा, भित्रखोला, फुलवारी, घोराँह, जंगला थांगे र तकसेरा गाविसका रामाजीमा र तारावाड भन्ने स्थानमा युवा परिचालन गरिएको हो ।

यासा सिजन सुरु भएसँगै चोरी पैठारी बढ्न थालेपछि स्थानीयहरुले फ्रण्डे ६ सय ३० भन्दा बढी युवा यासागुम्वा पाईने क्षेत्रतर्फ पठाएको यासा सिजन व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष अमरजंग पुनले जानकारी दिएका छन् । उनले भने, 'चोरी पैठारी रोक्न युवा सुरक्षा पठाएको हो । रन्मामैकोटबाट 'एक घर, एक सुरक्षा' दस्ता बनाएर यासा पाईने क्षेत्रमा युवा परिचालन अध्यक्ष पुनले जानकारी दिएका छन् ।

चारदिन अघि यासा सिजन व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी सुरक्षा दस्ता खटाएको छ । भने जेठको पहिलो साताबाट यासागुम्वा संकलन गर्ने तयारी भएको स्थानीयवासी लजिम पुनले जानकारी दिएका छन् । चोरी पैठारी बढेका कारण रुकुमका हिमाली

क्षेत्रमा पाईने यासा गुम्वा उत्पादन घट्दै गएको छ ।

गत वर्ष यासा उत्पादनमा गिरावट आएपनि यस वर्ष यासा गुम्वा उत्पादन बढ्ने स्थानीयले बताएका छन् । विशेषगरी समयमा पानी तथा हिमालमा हिउ परेका कारण बढ्ने अनुमान गरिएको हो । पछिल्लो समय जलवायु परिवर्तनसँगै रुकुममा यासा उत्पादनमा कमी भएको छ । जिल्लामा जलवायु परिवर्तनसँगै मानवीय चाप बढ्दै जाँदा यासा कालो हुँदै गएको स्थानीयहरुले बताएको छ । यस वर्ष यासा पाइने

यस वर्ष समयमा पानी तथा हिमालमा हिउ परेका कारण यासा गुम्वा उत्पादन बढ्ने स्थानीयले बताएका छन् ।

स्थानमा समयमा पानी र हिउ परेका कारण यासा उत्पादन बढ्ने अनुमान स्थानीयले गरेका छन् । गत वर्ष यासा उत्पादन सँगै मूल्यमा समेत गिरावट आएको थियो । गत वर्ष प्रति केजी ६ लाख देखी १५ लाख रुपैयाँमा यासा गुम्वाको मूल्यमा कारोबार गरिएको थियो ।

त्रिवेणीले तेस्रो पक्षिय अनुगमनमा जोड दिने

रेखदेख बगवदारा
त्रिवेणी

जिल्लाको त्रिवेणी गाउँपालिकाले अगामि आर्थिक वर्षदेखी तेस्रो पक्षिय अनुगमनलाई थप प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउने भएको छ । शनिबार बसेको साँभेदारी मञ्चको बैठकबाट आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ मा तेस्रो पक्षिय अनुगमनमा विशेष जोड दिने गाउँपालिका अध्यक्ष भक्कपुरसाद घर्तीले बताए ।

गाउँपालिकामा भैरहेका विभिन्न विकासका गतिविधिलाई प्रभावकारी र जनमुखी बनाउनका लागि तेस्रो पक्षिय अनुगमनमा आवश्यक रहेको बैठकको निष्कर्ष थियो । यसका साथै बैठकमा स्थानिय सरकारको सेवा प्रवाहका विषयमा नागरिक अन्तरक्रियालाई बढाउन यसअघि गठन गरिएका स्थानिय सभालाई थप

व्यवस्थित र बृहत बनाउदै स्थानिय सरोकार मञ्च बनाउने, गाउँपालिकाको सुशासन निति पारित गर्न गाउँ कार्यपालिका मार्फत गाउँसभामा लौजाने, हरेक वडाहरुमा नियमित सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने, अगामि आर्थिक वर्षदेखी गाउँपालिकामा डिजिटल नागरिक वडापत्र राख्ने, जेठ पहिलो साताभित्र बजार अनुगमन गर्ने र कृषी तथा स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकाले आवश्यक निति तथा योजना बनाउने निर्णय गरिएको गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत दिपेन्द्र रावलले जानकारी दिएका छन् ।

'सेवालाई प्रभावकारी बनाउन र स्थानिय सरकारका कामलाई जनमुखी बनाउन साँभेदारी मञ्चको बैठकले महत्वपूर्ण निर्णय गरेको छ ।' उनले भने, 'गरिएका निर्णयहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि हामि

योजना बनाएर लाग्ने छौ ।' सुशासन र जवाफदेहिता कायम गर्नका लागि गाउँपालिकाको प्रयासलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्नेमा बैठकका सहभागिहरुको विशेष जोड थियो । गाउँपालिका अध्यक्ष भक्कपुरसाद घर्तीको संयोजकत्वमा रहेको गाउँपालिका स्तरिय साँभेदारी मञ्चमा गाउँपालिका उपाध्यक्ष, १० वटै वडाका वडा अध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषी र विपत व्यवस्थापनका शाखा प्रमुख सदस्य रहेका छन् । यस मञ्चमा सेवा प्रवाहका क्रममा उठेका सवाल तथा समस्याको समाधानका लागि हरेक चार/चार महिनामा बैठक आयोजना गरी छलफल गर्ने गरिएको छ । हरप्लेस नेपालद्वारा सञ्चालित पारस्परिक जवाफदेहिता परियोजना अन्तरगत हरप्लेसको सहजिकरणमा बैठक आयोजना गरिएको थियो ।

बहु उद्देश्यीय सम्पर्क सेवा प्रालि. व्यवसायीक जीवनको सहयोगी साथि

- स्थानीय तथा बहु राष्ट्रिय कम्पनीका उत्पादित वस्तुको खरिद विक्रीका साथै घर जग्गा कारोबार तथा बैकिङ कारोबार सम्पर्क सेवा ।
- विभिन्न व्यवसायीक तथा सामाजिक क्षेत्रका विषयहरुमा गरिने भेला, प्रशिक्षण, अन्तरक्रिया विचार तथा कार्याशाला गोष्ठी, तालिमको सशुल्क व्यवस्थापन सेवा ।
- रोजगारदाता कम्पनी, संस्था कार्यालयहरु सँगको समन्वय तथा सहकार्यमा दक्ष जनशक्ति मजदुरहरु आयात निर्यात गर्ने सेवा ।
- फोहरमैलाको व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण तथा पर्यटन प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रमहरुको व्यवस्थापन सेवा ।
- कम्प्युटर टाईपिङ, फोटोकपी, प्रिन्ट, लेमिलेसन, एमआरपी फारम भर्ने काम गरिन्छ ।
- पत्रिका वितरण तथा विज्ञापन संकलन गर्नुका साथै विद्युतीय छापा सञ्चार माध्यमको लागि पनि विज्ञापन संकलन गरिन्छ ।
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय कुरिएर सेवा उपलब्ध छ ।

प्रबन्धक निर्देशक :- उपेन्द्रलाल कामी
सम्पर्क नं. ९८४४९१७४८५, ९८०९८२५७९२

रेखदेख

साप्ताहिक राशिफल

३० बैशाख-६ जेठ २०७६
13-20 May 2019

युवा जोतिष : ठाकुर देवकोटा
सम्पर्क नं. ९८४७८४४०९५

मेष : व्यापार व्यवसायमा मध्ययम रहनेछ । नयाँ कार्य लाई अगाडि बढाउन समस्या आउनेछ । अवसर लाई प्रयोग गर्नुहोला । स्वास्थ्यमा केहि प्रतिकुलता हुनेछ । शिक्षामा भने अनुसार समय मिलाउन समस्या रहला । कुनै पनि काम गर्दा सोच विचार गरेर अगाडि बढनु होला । सोचेको कार्यमा केहि बाधा रहनेछ ।

वृष : कार्यमा केहि समस्या आउनेछ तर सावधान लिएर अगाडि बढदा सफलता रहला । आफ्नो भन्दा अरुको कामको लागि बढि समय दिनु पर्ने देखिन्छ । समय केहि प्रतिकुलता रहनेछ । पार्टनर काममा असफलता रहनेछ । बोल्दा विचार गरेर बोल्नु होला । आफ्नो योजना गोप्य राखेर अगाडि बढनु होला ।

मिथुन : आफुलाई मन पर्ने घराँयसि सामग्री जोडने समय देखिन्छ । प्रतिस्पर्धामा सफलता रहनेछ । आत्मा विश्वास लिदा कार्यमा सफलता रहला । तपाईंको मेहनत र लगनशीलता बाट कार्यमा सफलता अवश्य रहनेछ । सोचेका केहि कामहरु बन्ने देखिन्छ । विगतमा गरिएको केहि मेहनत बाट कार्यमा आज लाभ रहनेछ ।

कर्कट : मेहनत बाट कार्यमा अवश्य सफलता प्राप्त रहनेछ । तपाईंको लागि अवसरहरु थुपै आउनेछन तर सोच विचार गरेर अगाडि बढनु होला । कार्यमा केहि अलिच्छ पना आउने हुदा लगनशील बन्ने प्रयास गर्नुहोला । बादविवादमा नफस्नु होला । आफन्त तथा सहयोगिहरुको भूमिका बुझने

सिंह : स्वास्थ्यका लागि खानपिनमा विशेष ख्याल गर्नुहोला । साथी भाई सग भेटघाट बढने छ । समयलाई व्यवस्थापन गरेर अगाडि बढदा सफलता रहनेछ । समय अनुसार अगाडि बढन समस्या रहनेछ । आशा बाढेहरु बाट धोका रहनेछ । तपाईंको नजिकका व्यक्तिकरु बाट कमजोरीको टिप्पनि हुनेछ ।

कन्या : क्षेनिक फाईदा लिन खोज्दा समस्या छ । आर्थिक समस्याहरु आउनेछन । समय लाई व्यवस्थापन गरेर अगाडि बढनु होला । अनावश्यक आरोप लगाउनेहरु थुपै हुनेछन । खर्चमा बृद्धि रहनेछ । साथीभाई आफन्त सग केहि असमझदारी बढने देखिन्छ । अवसरको लागि संघर्ष गर्ने समय देखिन्छ ।

तुला : घर परिवारको आवश्यकताका सामानहरु जोडने समय छ । विगतमा रोकिएका कामहरु बन्नेछन । केहि कामको जिम्मेवारी लिनु पर्ने देखिन्छ । आम्दानी बढने समय छ । प्रयास बाट कार्यमा अवश्य सफलता मिल्नेछ । व्यापार व्यवसायमा सफलता रहनेछ । साँभेदारी तथा पार्टनर बाट कार्यमा सफलता रहनेछ ।

वृश्चिक : व्यापार व्यवसायमा अवश्य सफलता रहला । साथी तथा आफन्तको साथ र सहयोग अवश्य मिल्नेछ । भेटघाट बाट कार्यमा सफलता र ङ्नेछ । तपाईंको मेहनत बाट कार्यमा सफलता अवश्य मिल्नेछ । सामाजिक कार्यमा सफलता मिल्ने देखिन्छ । पैत्तिक सम्पत्तिको ऽयोग बाट सफलता रहनेछ ।

धनु : मेहनत बाट कार्य सफलतामा सहयोग रहला । स्वास्थ्यमा केहि प्रतिकुलता रहनेछ । कामको जिम्मेवारी लिनु पर्ने देखिन्छ । सहयोग गछु भन्नेहरु बाट धोका हुने देखिन्छ । रहनेछ । समयले अप्ठेरोमा पार्नेछ । व्यापार व्यवसायमा लगानी बढाउने समय देखिन्छ । आलस्यता गर्दा कार्यमा केहि बाधा रहनेछ ।

मकर : घराँयसि कार्यमा केहि प्रतिकुलता रहनेछ । समस्या लाई समाधान गर्दै अगाडि बढने समय रहेको देखिन्छ । विगतमा रोकिएका कामहरु प्रयास बाट सफलता हुने देखिन्छ । नसोचेको केहि कामहरु अवश्य बन्ने देखिन्छ । समस्यामा साथ दिनेहरु कम् छन । आन्तरिक क्रुराहरु पत्ता लगाउन सकिन्छ ।

कुम्भ : कार्यमा व्यस्थता बढने समय रहेको देखिन्छ । यात्रामय समय छ । समस्यामा साथ दिनेहरु भेटिनेछन । घर परिवारको साथ र सहयोग बाट कार्यमा अवश्य सफलता रहनेछ । विभिन्न साथ र सहयोग आउनेछ । प्रेम तथा दाम्पत्य जीवनमा सफलता रहनेछ । आयआर्जनमा ठिकै रहला ।

मीन : केहि कमिकमजोरी लाई सुधार गर्ने समय रहेको छ । निवन ज्ञानको जानकारी प्राप्त रहने समय छ । दैनिक उपभोग्य सामान जोडने समय रहेको छ । प्रतिस्पर्धिहरु लाई पछि पार्ने समय रहेको छ । अलिच्छ गर्ने बानीले कार्यमा विलम्बता रहनेछ । प्रयास बाट धेरै कामहरु बनाउने समय रहेको छ ।

किन देखिन्छ डरलाग्दा सपना ?

मानिसहरू सपना देख्छन्, कहिले राम्रो र कहिले नराम्रो अर्थात् डरलाग्दो। डरलाग्दो सपना देखेपछि मानिस पसिना-पसिना भएर व्युंभन्छन् पनि। तर, त्यस्ता डरलाग्दा अथवा नराम्रो सपना विरामी हुने संकेत पनि हुन सक्ने वैज्ञानिकहरूले बताएका छन्। कहिलेकाहीँ नराम्रा सपना रोगको लक्षण देखिनुभन्दा धेरै अघि पनि देखिन सक्छ।

गत महिना अनुसन्धानकर्ताहरूले बाल्यकालमा नियमित नराम्रा सपना देख्ने व्यक्तिमा पछि गएर मानसिक समस्या देखिने बताएका थिए।

६८०० बालबालिकाबीच गरिएको उक्त अध्ययनको प्रतिवेदन 'स्लीप' नामक जर्नलमा प्रकाशित गरिएको थियो। अध्ययनमा दुईदेखि सात वर्षका बच्चाहरूले हप्तामा दुई या तीनपटकसम्म नराम्रा सपना देख्ने गरेको पाइएको थियो। ती बालबालिकाले किशोर उमेर पुग्दासम्म कुनै आवाज सुनेजस्तो भ्रम सिर्जना हुने समस्या देखापर्ने अनुसन्धानकर्ताले बताएका छन्।

बारम्बारको नराम्रा सपनाले बालबालिका भावनात्मक चोट (दुर्व्यवहार, बदमासीलगायत) को सामना गर्नुपर्ने हुनसक्ने अनुसन्धानकर्ताको भनाई छ। उनीहरूका अनुसार नराम्रा सपनाले मानिसभित्र रहेका शारीरिक समस्याको संकेत गर्छ। मानिसले

निद्राको यूपिड आइ मुभमेन्ट (रेम) को चरणमा मात्र सपना देख्छन्, रेम हरेक रात चार या पाँच चरणमा हुन्छ।

यसका साथै थुप्रै मेडिकल समस्याका कारण निद्रा विथोल्छ, 'यसको अर्थ हुन्छ, तपाईं रेमको अवधिमा व्युंभनुहुन्छ र त्यस्ता सपना सम्झनुहुन्छ।' क्याम्ब्रिजको पापवर्थ हस्पिटलका निद्रा अनुसन्धानकर्ता एवम् कार्डियोलोजिस्ट डा.निकोलस ओस्कोप्टले भने।

यस्तै, अनिद्राको समस्या भएका मानिसले पनि नराम्रा सपना देख्छन्, यस्तो अवस्थामा केही क्षणका लागि

श्वासप्रश्वासमा पनि समस्या आउन सक्छ। स्वास्थ्य खबरपत्रिका नियमित नराम्रा सपना मुटुको समस्यासंग पनि गाँसिएको हुन्छ। अन्य मानिसभन्दा नराम्रा सपना देख्ने मानिसमा मुटुको चाल अनियमित हुने समस्या तीन गुणा बढी हुन्छ भने छाति दुख्ने समस्या सात गुणा बढी हुन्छ।

मुटुको समस्या आउँदा फोक्सोमा पानी जम्ने सम्भावना हुन्छ, जसले गर्दा श्वासप्रश्वासमा समस्या आउँछ। गहिरो निद्रामा परेका बेला अरू सबै मांशपेशीले काम नगरेपनि फोक्सोमा पानी जम्दा श्वासप्रश्वासमा भाग लिने मांशपेशीलाई भने असर पार्न सक्छ।

यही कारण मानिस गहिरो निद्राबाट व्युंभन सक्छ र मानिसले खराब सपना सम्झन्छ। यसका साथै मिर्गौलामा संक्रमण, रुघाखोकीजस्ता संक्रमण भएका मानिसले पनि नराम्रा सपना देख्ने अनुसन्धानकर्ताको भनाई छ। यस्तै, अति खराब सपना देख्नु पार्किन्सन रोगको प्रारम्भिक संकेत भएको न्युरोलोजिष्ट डा. रोबर्ट बेनरको भनाई छ।

माइग्रेनले पनि नराम्रा सपना देखाउँछ। धेरैजसो महिलाले रजस्वला वरपरको समयमा अनेक थरि सपना देख्छन्।

स्वास्थ्य खबरडटकमबाट

सेनेटरी प्याड बनाउन सिक्दै किशोरीहरू

देखेसुने बराबरमा
मुसीकोट

शिक्षिका र छात्रालाई सेनेटरी प्याड बनाउने तालिममा सहभागी भएका छन्। रुकुम पश्चिमका मुसीकोट नगरपालिकाका १४ वटै वडाका २७ वटा विद्यालयका शिक्षिका र छात्राहरूले महिनावारी भएको बेला प्रयोग गरिने सेनेटरी प्याड निर्माण गर्ने तालिममा सहभागी हुने भएका छन्। मुसीकोट नगरपालिकाका २७ जना शिक्षिका र १ सय ३५ जना छात्रा गरी जम्मा १ सय ६२ जनाले सेनेटरी प्याड निर्माण सम्बन्धी तालिम सिक्ने मुसीकोट नगरपालिकाका उपप्रमुख प्रेम कुमारी सुनार केसीले जानकारी दिएकी छिन्। उनले भनीन्, 'तालिमले किशोरीहरूलाई शिक्षा आर्जनमा सहयोग पुग्नेछ।' महिनावारीको समयमा विद्यालयमा छात्राहरू अनुपस्थित हुने तथा कक्षा छोड्ने क्रम बढेपछि मुसीकोट नगरपालिका क्षेत्रभित्रका आधारभूत तहका ६-८ कक्षा र माध्यमिक तहको ९ र १० कक्षाका छात्राका साथै एउटा विद्यालयबाट एउटा शिक्षिका तालिममा सहभागी हुने भएका हुन्।

जसका लागि मुसीकोट नगरपालिका आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा रु. २ लाख ५० हजार रुपैयाँ छुट्याएको जनाएको छ। पहिलो

चरणमा मुसीकोट नगरपालिकाका ७ वटा विद्यालयबाट तालिम सुरु गरिएको छ।

सोमबार मुसीकोट नगरपालिकाको त्रिभुवन जनता माध्यमिक विद्यालयमा ७ वटा विद्यालयका छात्रा र शिक्षिका सहभागी रहेका छन्। पहिलो पटक सेनेटरी प्याड निर्माण गर्ने तालिममा सहभागी भएपछि खुसी भएका छन्। यमुनानन्द नमूना माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा ९ मा अध्ययनरत छात्रा एसिना रोकाले भनिन्, 'आफूले प्रयोग गर्ने सेनेटरी प्याड आफै निर्माण गर्न पाउँदा खुसी भएकी छु।'

मुसीकोट नगरपालिकाले चालू आर्थिक वर्षमा किशोरी र शिक्षिकालाई तालिम प्रदान गर्ने अर्को वर्षबाट प्याड निर्माणको लागि विद्यालयमा कच्चा पदार्थ खरिदको लागि बजेट छुट्याउने उपप्रमुख सुनारले बताईन्।

तालिममा सिक्नेका कुराहरू व्यवहारमा लागू गर्न विद्यालयहरूले अतिरिक्त क्रियाकलापमा सेनेटरी प्याड निर्माण सम्बन्धी क्रियाकलाप राख्ने प्रतिवद्धता जनाएका छन्।

मुसीकोट स्थित त्रिभुवन जनता माध्यमिक विद्यालय खलगाका शिक्षिका हिमा बुढाले भनिन्, 'अतिरिक्त क्रियाकलापबाट सेनेटरी प्याड निर्माण गर्ने र उत्कृष्टलाई पुरस्कारको समेत व्यवस्था गर्नेछौं।'

यसरी बनाएका प्याडहरू वर्षभरी शिक्षिका र छात्राहरूले प्रयोग गर्ने जनाएको छ।

व्यक्तिगत घटना घटेको ३५ दिन भित्रै दर्ता गरौं

जन्मदर्ता भएपछि बालबालिकाको परिचय कायम हुन्छ। स्कुल भर्ना गर्न, नागरिकताको प्रमाण पत्र प्राप्त गर्न लगायतका कामको लागि जन्मदर्ता उपयोगी हुन्छ। त्यसैले बच्चा जन्मेको ३५ दिन भित्र आफ्नो वडा कार्यालयमा गई निशुल्क जन्मदर्ता गरौं। साथै विवाह, बसाईसराई, मृत्यु र सम्बन्ध विच्छेदका घटनाहरू समेत ३५ दिन भित्र दर्ता गरी समयमा नै प्रमाण पत्र लिई हुक्क बनौं।

**सानीभेरी गाउँपालिकाको कार्यालय रुकुम (पश्चिम)
कर्णाली प्रदेश नेपाल**

जनहितमा जारी सन्देश

रुकुम जिल्ला २०७१ साल पौष ७ गते नेपालको १८ औं खुल्ला दिशामुक्त क्षेत्र घोषणा भई सकेको छ। भने सन् २०२० सम्ममा रुकुमको सम्पूर्ण गाउँपालिका र नगरपालिकाका साथै जिल्लालाई नै पूर्ण सरसफाई घोषणा गर्ने लक्ष्य रहेको हुँदा सम्पूर्ण रुकुम जिल्लाबासी दाजुभाई, दिदी बहिनीहरूमा तपशिलमा उल्लेखित पूर्ण सरसफाईका ६+१ सूचकहरू पुरा गरी साविकका गाविस तथा हालका वडा तथा गाउँपालिकाहरूलाई पूर्ण सरसफाईयुक्त घोषणा अभियानलाई सफल बनाउन सम्पूर्ण जिल्लाबासीहरूमा हार्दिक अनुरोध गर्दछौं।

तपशिल :

- १) योजना तर्जुमा तथा व्यवस्थापन
- २) चर्पीको समुचित प्रयोग (घरायसी, संस्थागत र सार्वजनिक)
- ३) व्यक्तिगत सरसफाई (साबुन पानीले हात धुने (घरायसी, संस्थागत र सार्वजनिक)
- ४) सुरक्षित पानीमा पहुँच तथा प्रयोग
- ५) सुरक्षित खानाको प्रयोग
- ६) घरायसी एवं संस्थागत सरसफाई
- ७) वातावरणीय सरसफाई

**डिमिजन प्रमुख
खानेपानी तथा सरसफाई डिमिजन
कार्यालय रुकुम (पश्चिम)**

हार्दिक बधाई

२०७५ सालमा मुसीकोट नगरपालिका स्तरिय कक्षा ८ को परिक्षामा सहभागी भई उत्कृष्ट नतिजा ल्याउन सफल हुने सम्पूर्ण विद्यार्थी भाईबहिनीहरूमा हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दछौं।

प्रतिज्ञा खड्का 4 GPA	(A+)	नगर प्रथम
प्रकाश ओली 3.90 GPA	(A+)	नगर द्वितिय
निरूता बोहरा 3.85 GPA	(A+)	नगर तृतीय
सुदिप ओली 3.80 GPA	(A+)	
अभिषेक ओली 3.80 GPA	(A+)	
समिक्षा ओली 3.65 GPA	(A+)	
विकाश कुमार ओली 3.60 GPA	(A)	
प्रियंका ओली 3.55 GPA	(A)	

प्रिन्सिपल
विमलकुमार शर्मा
सिस्ने एकेडमी प्रा.लि.
मुसिकोट नगरपालिका ४ सोलावाङ्ग रुकुम (पश्चिम)
सम्पर्क नं. ९८४७९२२५२०, ०८८(४२०००९)

प्रो.नवराज ओली

निराजन गार्मेन्ट एण्ड सप्लायर्स

मुसिकोट नगरपालिका १ कालिका मन्दिर अगाडी
रुकुम (पश्चिम)

हामीकहाँ विभिन्न किसिमका बोर्डिङ्ग, स्कुलका ड्रेस, गेमसर्ट, ट्राक सुट, लेडिज एण्ड जेन्स जकेट सर्ट,टिसर्ट, टाइबेल्ट, सुइटर, ब्याग, स्कुल ब्याग लगायतका विभिन्न किसिमका आधुनिक कपडाहरू निर्माण गरिन्छ।

आफैले बनाएका सेनेटरी प्याड देखाउँदै किशोरीहरु । रुकुम पश्चिमको मुसीकोट नगरपालिकाले नगर क्षेत्रभित्रका १४ वटै वडाका २७ वटा विद्यालयका १ सय ६२ छात्राहरुले महिनावारी भएको बेला प्रयोग गरिने सेनेटरी प्याड निर्माण गर्ने तालिम सिकने भएका हुन् । तस्वीर : रेखदेख । समाचार पृष्ठ ५ मा

जनहितमा जारी सन्देश

- महिलाको उमेर कम्तिमा २० वर्ष पुगेपछि मात्र विवाह गरौं ।
- गर्भावस्था र सुत्केरी अवस्थामा पोषिलो खानेकुरा खाने गरौं ।
- गर्भावस्थामा कम्तीमा ४ पटक स्वास्थ्य जाँच गराऔं ।
- बच्चा दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको निगरानीमा स्वास्थ्य संस्थामै जन्माऔं ।
- बच्चा जन्मेको एक घण्टाभित्र आमाको विगौती दुध खुवाउऔं ।
- बच्चा जन्मेको ६ महिना सम्म आमाको दुधमात्र खुवाउनु पर्दछ ।
- बच्चा ६ महिना पुगेपछि मात्र पुरक आहारा खुवाउने गरौं ।
- बच्चालाई कुपोषणबाट जोगाउन पोषिलो खानेकुरा खुवाऔं ।
- सरसफाई गरौं, भाडापखाला, आऊ जस्ता रोगबाट बचौं ।

सिस्ने गाउँपालिकाको कार्यालय
रुकुम (पूर्व) ५ नम्बर प्रदेश नेपाल

हिमाली छापाखाना एण्ड स्टेशनरी पसल

हामीकहाँ फोटोकपी, लेमिलेसन, स्क्रिन प्रिन्ट, फोटो प्रिन्ट, पाठ्यपुस्तक, पत्रपत्रिका, कपडाको भोला छपाई, स्टेशनरी सामान, भिजिटीङ्ग कार्ड, विवाह कार्ड, शुभकामना कार्ड, कम्प्युटर टाईपिङ्ग, स्क्रानिङ्ग, एमआरपी फारम भर्नुका साथै इमेल इन्टरनेट सेवा समेत प्रदान गरिन्छ ।

हिमाली छापाखाना एण्ड स्टेशनरी पसल
मुसीकोट नगरपालिका १ तल्लो बजार रुकुम (पश्चिम)
फोन ०८८-५३०२६९ वा ९८४७९५४९९९, ९८४७९५४०७१

जनहितमा जारी सन्देश

जातीय भेदभाव कानूनी अपराध हो ।

कसैले पनि जातीय भेदभाव तथा छुवाछूत गर्न वा गराउन हुदैन, यदि गरेमा जातीय भेदभाव तथा छुवाछूत (कसूर र सजाय) ऐन २०६८ बमोजिम कसुर गर्ने व्यक्तिलाई तीन महिनादेखि तीन वर्षसम्म कैद वा एक हजार रुपैयाँदेखि पच्चीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुबै सजाय हुनेछ ।

त्रिवेणी गाउँपालिकाको कार्यालय रुकुम (पश्चिम)
कर्णाली प्रदेश नेपाल

चीनमा खुल्यो “घाइते मुटुहरु”को संग्राहलय

दुनियामा केही मानिसहरु यस्ता हुन्छन् जसले अरु मानिसहरुले भन्दा फरक गरेर नाम र दाम कमाउन सफल हुन्छन् । चीनमा एकजना युवतिले यस्तै अनौठो र फरक काम गरेकी छिन् । २५ वर्षकी लियू यानले एउटा अनौठो म्युजियम खोलेकी छिन् । उक्त म्युजियम घाइते मुटुहरुको संग्राहलय हो ।

उक्त संग्राहलयमा प्रेमी प्रेमिकाहरुसँग सम्बन्धित अनौठा सरसामानहरु देख्न पाइन्छ । उक्त संग्राहलयको नाम म्युजियम अफ वोकन रिलेसनशीप अर्थात् टुटेको सम्बन्धको संग्राहलय हो ।

हेइलोगजियांग प्रान्तस्थित हार्विन सहरमा रहेको छ यो संग्राहलय । यो म्युजियम खुलेको २ हप्तामात्र हुन लागेको छ । तर सुरुवातमै यो यति हिट भएको छ कि अहिलेसम्म १५ हजार भन्दा धेरै जनाले त्यहाँको भ्रमण गरिसकेका छन् ।

यो म्युजियममा यस्ता सामानहरु राखिएका छन् जुन कुनै प्रेमजोडीहरुले प्रेम सम्बन्ध टुटिसकेपछि पनि जिवनभर चिनोको रुपमा राख्ने गर्दछन् । अर्थात् घाइते मुटुका नासोहरु त्यहाँ देख्न पाइन्छ ।

यो म्युजियम खोल्नुअघि उनले सोसल मिडियामाफत एक पोष्ट गर्दै मानिसहरुसँग आफ्नो ब्रेकअप सँग सम्बन्धित सामानहरु आफुलाई दिनका लागि अपिल गरेकी थिइन् । ता कि त्यस्ता सामानहरु हेर्नका लागि मानिसहरु म्युजियम सम्म आउनु र आफ्नो पुरानो प्रेमको यादलाई पुनर्ताजगी गर्न सकून् ।

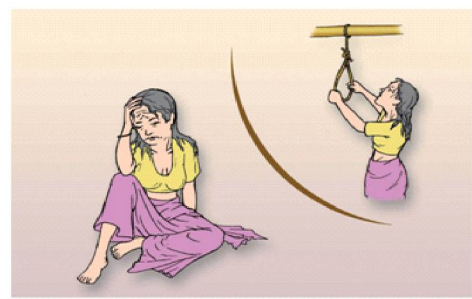
सोसल मिडियाको पोष्टसँगै उनलाई दुनियाभरबाट हजारौं कल आए । त्यस्तै ५० भन्दा धेरै मानिसले उनलाई १

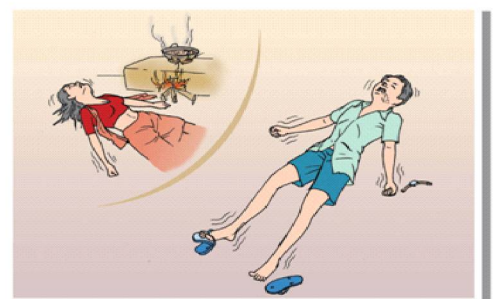
सय भन्दा धेरै सामानहरु प्रदान गरे । उक्त म्युजियममा जोडीहरुले डेटिंगका क्रममा काटेका रेल टिकट देखि लिएर प्रेमपत्रहरु समेत रहेका छन् । त्यस्ता उपहारका जुत्ता, किय्याड मोबाइल देखि विवाहको ड्रेस पनि रहेका छन् ।

उनका अनुसार म्युजियममा राखिएका हरेक सामानहरुसँग एउटा न एउटा प्रेमकथा जोडिएको छ । कतिपय प्रेमकथाहरु वियोगान्त तथा दर्दनाक पनि छन् र कथा थाहा पाउँदा आगन्तुकहरुको आँखाबाट आँशु आउने गर्दछ । एजेन्सीको सहयोगमा

शरीर मात्र स्वस्थ भएर पुग्दैन मन पनि स्वस्थ हुनुपर्छ

एकलै बस्न रुचाउने, मन आत्तिइरहने, अरुको कुरा सुन्दा भाँकौं लाग्ने, निद्रा नपर्ने वा बारम्बार आत्महत्याको विचार आएमा

अचानक मुर्छा परेर बेहोस हुने, हात खुट्टा अररो (कडा) हुने र मुखबाट फिँज निस्किएमा ...

डराउने, आत्तिने, रुने र स्कूलमा एकपछि अर्को गर्दै बेहोस हुने समस्या देखा परेमा

बालबालिकामा पनि टोलाउने, बढी चक्चक् गर्ने, डराउने, चुप लागेर बस्ने नसक्ने ... जस्ता समस्या देखिएमा

नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा उपचार र मनो-परामर्शका निम्ति तुरुन्तै लैजाउँ ...!

एन. प्याफ. रुकुम

जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, रुकुम

यु.एम.एन